

На основу члана 69. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09 – др. закон, 72/09 – др. закон, 43/11 – одлука УС, 14/16, 76/18, 95/18– др. закон, 95/18– др. закон и 94/24– др. закон), члана 9. став 2. и члана 15. став 3. Закона о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр.51/25), Одлуке о Буџетском фонду за заштиту животне средине Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, бр.76/09, 104/18 и 47/25) и члана 2. и 72. Пословника о раду Градског већа Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, бр.1/13, 95/16, 98/16, 124/16, 144/16, 117/20 и 3/25), по прибављеној Сагласности Министарства заштите животне средине Републике Србије, бр.004443831 2025, од 15.12.2025. године,

Градско веће Града Ниша на седници одржаној, дана 27.02.2026. године, доноси

ПРОГРАМА КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА НИША ЗА ПЕРИОД ОД 2026. ДО 2028. ГОДИНЕ

I ОСНОВЕ ПРОГРАМА

Локална мрежа мерних места за праћење квалитета ваздуха на територији града Ниша, у складу са законом којим се уређује заштита ваздуха, успоставља се за праћење квалитета ваздуха на нивоу јединице локалне самоуправе и чине је допунска мерна места.

За праћење квалитета ваздуха на нивоу Републике Србије формирана је државна мрежа, а на нивоу аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе формирају се локалне мреже које чине допунска мерна места које надлежни орган аутономне покрајине и надлежни орган јединице локалне самоуправе одређују на основу мерења или поступака процене, а у складу са својим потребама и могућностима.

Мониторинг квалитета ваздуха у локалној мрежи обавља се према програму контроле квалитета ваздуха у локалној мрежи, који за своју територију доноси надлежни орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, и који мора бити усклађен са Програмом контроле квалитета ваздуха у државној мрежи. Министарство даје сагласност на предлог програма контроле квалитета ваздуха из става 3. члана 15. Закона о заштити ваздуха.

Програмом контроле квалитета ваздуха на територији Града Ниша успоставља се Локална мрежа мерних места за мерење нивоа загађујућих материја у ваздуху одређује број и распоред мерних места, као и обим, врста и учесталост мерења.

Праћење квалитета ваздуха остварује се контролом нивоа загађујућих материја пореклом од стационарних извора загађивања и од покретних извора загађивања, у циљу заштите здравља људи, вегетације и природних екосистема. Овим Програмом се предвиђа период мерења од 2026. до 2028. године.

На основу података о нивоу загађујућих материја у ваздуху врши се оцењивање квалитета ваздуха.

II СИСТЕМ КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

“Локална мрежа мерних места (у даљем тексту: локална мрежа) успоставља се за праћење квалитета ваздуха на нивоу аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе“.

Контрола нивоа загађујућих материја у ваздуху врши се фиксним мерењем нивоа загађујућих материја у Локалној мрежи мерних места на локацијама за:

- 1) континуална фиксна мерења,
- 2) индикативна мерења и
- 3) наменска мерења.

1. ЛОКАЛНА МРЕЖА МЕРНИХ МЕСТА

Локална мрежа мерних места за праћење квалитета ваздуха у Нишу дефинисана је у складу са захтевима Уредбе о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (“Службени Гласник Републике Србије”, бр. 11/10,75/10 и 63/13).

Локалну мрежу чине једанаест мерних места на којима се врше континуална фиксна, индикативна и наменска мерења нивоа загађујућих материја.

Мрежа мерних места у Локалној мрежи за мерење нивоа загађујућих материја у ваздуху на територији Града Ниша, са типом мерног места и загађујућим материјама које се прате дата је у Табели 1.

Табела 1.

Мрежа мерних места у Локалној мрежи

за мерење нивоа загађујућих материја у ваздуху на територији Града Ниша

ММ	ТИП МЕРНОГ МЕСТА	ЛОКАЦИЈА МЕРНОГ МЕСТА	ВРСТА МЕРНОГ МЕСТА	ЗАГАЂУЈУЋЕ МАТЕРИЈЕ	УЧЕСТАЛОСТ МЕРЕЊА	ВРСТА МЕРЕЊА
1.	ГРАДСКИ	Вртић “Маслачак “ Соколска бб, Ниш 43N 43°19'08.09" 21E 21°53'22.83" н.в. 201 m	ФИКСНО	Чађ	Континуално/ 24h/365 дана	МАНУЕЛНО
				SO ₂		
				NO ₂		
2.	ГРАДСКИ	Вртић “Црвенкапа “ Мокранчева бб, Ниш 43N 43°18'41.52" 21E 21°54'4.32" н.в. 205 m	ФИКСНО	Чађ	Континуално/ 24h/365 дана	МАНУЕЛНО
				SO ₂		
				NO ₂		
				УТМ	Наменска/ 1 месечно/ 12 пута у току годне	
				Pb		
				Cd		
				Ni		
Cr						

3.	ИНДУСТРИЈСКИ	Просторије Г.О. Црвени Крст Булевар 12. Фебруар 89, Ниш 43N 43°20'2.87" 21E 21°52'51.61" н.в. 202 m	ФИКСНО	Чађ	Континуално/ 24h/365 дана	24h/56 дана 8 недеља равномерно распоређених током године за сваку фракцију	МАНУЕЛНО
				SO ₂			
				NO ₂			
				PM ₁₀			
				Pb			
				As			
				Cd			
				Ni			
				PM _{2.5}			
				Pb			
				As			
				Cd			
				Ni			
4.	ГРАДСКИ	ОШ “Чегар “ Школска бб, Ниш 43N 43°19'55.54" 21E 21°55'44.95" н.в. 216 m	ФИКСНО	Чађ	Континуално/ 24h/365 дана	МАНУЕЛНО	
				SO ₂			
				NO ₂			

5.	ПРИГРАДСКИ	Вртић “Бисер “ Просветина бб, Нишка Бања 43N 43°17'44.74" 21E 22°0'28.41" н.в. 226 m	ФИКСНО	Чађ	Континуално/ 24h/365 дана	МАНУЕЛНО
				SO ₂		
				NO ₂		
				УТМ	Наменска/ 1 месечно/ 12 пута у току годне	
				Pb		
				Cd		
				Ni		
Cr						
6.	САОБРАЋАЈНИ	Дом војске Србије Синђелићев Трг бб, Ниш 43N 43°19'10.77" 21E 21°54'2.79" н.в. 193 m	ФИКСНО	УТМ	Наменска/ 1 месечно/ 12 пута у току годне	МАНУЕЛНО
				Pb		
				Cd		
				Ni		
				Cr		
7.	САОБРАЋАЈНИ	Парк краља Александра Трг краља Александра Ујединитеља, Ниш 43N 43°19'4.62" 43N 21°53'22.44" н.в. 197 m	ФИКСНО	УТМ	Наменска/ 1 месечно/ 12 пута у току годне	МАНУЕЛНО
				Pb		
				Cd		
				Ni		
				Cr		
8.	ГРАДСКИ	Градска болница Зетска 3, Ниш 43N 43°19'1.55" 21E 21°54'42.50" н.в. 200 m	ФИКСНО	УТМ	Наменска/ 1 месечно/ 12 пута у току годне	МАНУЕЛНО
				Pb		
				Cd		
				Ni		
				Cr		
9.	ГРАДСКИ	Вртић “Бубамара “	ФИКСНО	УТМ	Наменска/	МАНУЕЛНО

		Косовке девојке бб, Ниш 43N 43°19'42.77" 21E 21°54'23.48" н.в. 200 m		Pb Cd Ni Cr	1 месечно/ 12 пута у току годне	
10.	САОБРАЋАЈНИ	Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић Булевар 12. фебруар 44, Ниш 43N 43°19'33.25" 21E 21°53'24.53" н.в. 196 m	ФИКСНО	УТМ Pb Cd Ni Cr	Наменска/ 1 месечно/ 12 пута у току годне	МАНУЕЛНО
11.	ГРАДСКИ	ОШ “Његош “ Пантелејска 60, Ниш 43N 43°19'43.78" 21E 21°54'51.30" н.в. 206 m	ФИКСНО	PM ₁₀ Pb As Cd Ni PM _{2.5} Pb As Cd Ni	24h/56 дана 8 недеља равномерно распоређених током године за сваку фракцију	МАНУЕЛНО

Легенда:

PM₁₀ честице номиналног средњег аеродинамичког пречника ≤ 10µm

PM_{2.5} честице номиналног средњег аеродинамичког пречника ≤ 2.5µm

SO₂ сумпор диоксид Cr хром

Pb олово

As арсен

NO₂ азот диоксид

Cd кадмијум

Ni никл

УТМ укупне таложне материје

2. ОБРАДА И АНАЛИЗА ПОДАТАКА И ИЗВЕШТАВАЊЕ О РЕЗУЛТАТИМА КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

2.1. Обезбеђивање квалитета података

Тумачење резултата испитивања вршило би се у складу са Законом о заштити ваздуха (Сл. гласник РС бр. 51/2025) и Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (Службени гласник РС бр.11/10, 75/10 и 63/13).

Сва мерења, обраду и анализу података, проверу валидности резултата добијених мерењем и/или узимањем узорака и интерпретацију резултата биће поверено акредитованој стручној организацији која испуњава прописане услове и поседује одговарајућу дозволу министарстава надлежног за послове заштите животне средине, а која ће бити изабрана кроз поступак јавне набавке.

На основу вишегодишњих резултата мерења нивоа загађујућих материја, вршила би се анализа у циљу праћења просторне и временске расподеле загађујућих материја и утврђивање тренда концентрација одређених полутаната у ваздуху.

2.2. Редовно извештавање

Извештаје о извршеним мерењима, односно о резултатима контроле квалитета ваздуха у оквиру Локалне мреже мерних места, стручна организација којој је поверено праћење концентрације загађујућих материја у ваздуху, доставља Градској управи надлежној за послове заштите животне средине, једанпут месечно за претходни месец у року од 12 дана, по истеку претходног месеца, а годишњи извештај у року од 30 дана по истеку извештајног периода. Достављени извештаји о извршеним мерењима је потребно доставити у обрасцу за унос и доставу података који је у ту сврху припремила Агенција за заштиту животне средине.

Достављени извештаји треба да садрже опис методологије, резултате праћења квалитета ваздуха, табеларно и графички приказане и текстуално објашњење, закључак о квалитету ваздуха на утврђеним мерним местима, као и предлог мера.

Градска управа надлежна за послове заштите животне средине, као надлежни орган јединице локалне самоуправе, дужна је да на прописаном обрасцу достави Агенцији за заштиту животне средине Републике Србије податке о квалитету ваздуха добијене контролом квалитета ваздуха из локалне мреже до 15. у месецу за претходни месец, а годишњи извештај, најкасније 60 дана од дана истека календарске године за претходну годину.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да информације о квалитету ваздуха из локалне мреже објави на својој званичној интернет страници www.ni.rs

2.3. Извештавање и мере у случају прекорачења концентрација

У случају процењеног наставка прекорачења концентрација загађујућих материја надлежни орган дужан је да донесе практичне мере и може, по потреби, у складу са чланом 33. Закона о заштити ваздуха донети краткорочни акциони план са мерама смањења ризика или трајања таквог прекорачења ради заштите здравља људи и/или животне средине.

Краткорочним акционим планом, у зависности од сваког појединачног случаја, утврђују се делотворне мере које се односе на контролу активности које доприносе настанку опасности од прекорачења концентрација опасних по здравље људи и у случају потребе, привремено заустављање тих активности.

Делотворне мере могу да се односе на саобраћај моторних возила, рад индустријских постројења, употребу производа који садрже загађујуће материје и начин грејања домаћинства, као и предузимање специфичних активности намењених заштити осетљивих група становништва, нарочито деце.

III РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА

О реализацији овог Програма стара се Градска управа надлежна за послове заштите животне средине.

Орган јединице локалне самоуправе обавља координацију свих активности локалне мреже, односно послове праћења квалитета ваздуха преко овлашћеног правног лица.

1. АКТИВНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Реализација Програма обухвата три фазе:

I фаза – Доношење Програма контроле квалитета ваздуха на територији града Ниша за период од 2026. до 2028. године, од стране Градског већа Града Ниша;

II фаза – Избор стручне организације за реализацију Програма, спровођењем поступка јавне набавке у складу са прописима којима се уређују јавне набавке;

III фаза – Реализација Програма, од стране изабране стручне организације.

2. ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Средства за спровођење Програма контроле квалитета ваздуха на територији града Ниша за период од 2026. до 2028. године, обезбеђују се у буџету Града Ниша – Буџетском фонду за заштиту животне средине Града Ниша, на позицији Градске управе за имовину, привреду и заштиту животне средине за реализацију Програма коришћења средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине. Програмом коришћења средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине и Годишњим

Финансијским планом прихода и примања и расхода и издатака Градске управе за имовину, привреду и заштиту животне средине опредељују се средства према ближим наменама и исплаћују на основу уговора закључених у складу са законом.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Чланом 69. и 70. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09 – др. закон, 72/09 – др. закон, 43/11 – одлука УС, 14/16, 76/18, 95/18– др. закон, 95/18– др. закон и 94/24– др. закон), дефинисано је да јединица локалне самоуправе обезбеђује мониторинг животне средине и финансијска средства за обављање мониторинга на својој територији у складу са посебним законима.

Посебним Законом о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр.51/25) у члану 9. став 2. утврђено је да јединица локалне самоуправе обезбеђује мониторинг квалитета ваздуха у складу са условима које утврђује Влада Републике Србије, а у члану 15. став 3. истог закона дефинисан је начин успостављања локалне мреже мерних станица и/или мерних места (у даљем тексту: Локална мрежа) на нивоу јединице локалне самоуправе. У Локалној мрежи обавља се контрола квалитета ваздуха према Програму контроле квалитета ваздуха.

Средства за реализацију програма контроле квалитета ваздуха у локалној мрежи обезбеђују из буџета јединице локалне самоуправе, као и да се послови контроле квалитета ваздуха обављају преко овлашћеног правног лица, а надлежни орган јединице локалне самоуправе обавља координацију свих активности контроле квалитета ваздуха у Локалној мрежи и дужан је да податке о резултатима контроле квалитета ваздуха јавно објави и достави Агенцији за заштиту животне средине Републике Србије.

Успостављањем Локалне мреже и праћењем квалитета ваздуха, обезбеђује се управљање квалитетом ваздуха кроз систем мониторинга и одржавања базе података о квалитету ваздуха. Праћење квалитета ваздуха у оквиру успостављене Локалне мреже врши се у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, бр.11/10, 75/10 и 63/13).

На Програм контроле квалитета ваздуха на територији града Ниша за период од 2026. до 2028. године, прибављена је сагласност Министарства заштите животне средине Републике Србије бр.004443831 2025, од 15.12.2025. годин, у складу са чланом 15. став 4. Закона о заштити ваздуха.

Циљ реализације овог Програма је прикупљање потребних информација и могућност превентивног деловања у циљу заштите здравља људи и заштите животне средине, као и могућност информисања јавности о резултатима мерења.

Укупна вредност Програма контроле квалитета ваздуха на територији града Ниша за период од 2026. до 2028. године, износи 30.000.000,00 динара (са ПДВ).

Средства за реализацију овог Програма за 2026. годину, у износу од 10.000.000,00 динара, предвиђена су Одлуком о буџету Града Ниша за 2026. годину („Службени лист Града Ниша“, бр.149/25), из средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине Града Ниша, у Разделу 9 - Градска управа за имовину, привреду и заштиту животне средине, Програм 6 - Заштита животне средине, Програмска активност 0401 - 0002 - Праћење квалитета елемената животне средине, Функција 560 - Заштита животне

средине неквалификована на другом месту, од укупно намењене апропријације од 20.100.000,00 динара.

Средства за реализацију наведеног Програма за 2027. и 2028. годину, биће обезбеђена, Одлукама о буџету Града Ниша за 2027. и 2028. годину.

Програм контроле квалитета ваздуха на територији града Ниша за период од 2026. до 2028. године, доноси Градско веће Града Ниша, а финансирање Програма одобрава Градоначелник Града Ниша.

IV ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Овај Програм објавити у „Службеном листу Града Ниша“.

Број: 214-5/2026-03

У Нишу, 27.02.2026. године

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА НИША

Председник

Драгослав Павловић